

Nota zienswijzen

Ontwerpbesluit omgevingsvergunning Wessinghuizerweg nabij 15

Versie 28 maart 2024

Inhoud

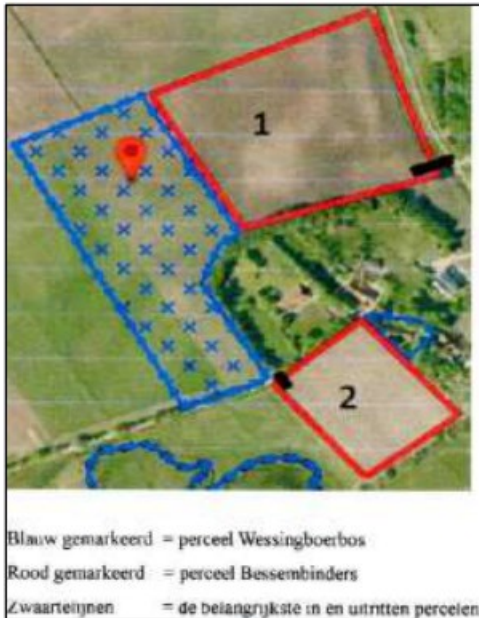
1. Zienswijze	4
Bijlage I. Gespreksverslag over zienswijze.....	23
Bijlage II. Aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing d.d. 30 januari 2024	25

1. Zienswijze

Zienswijze

Algemeen:

Ik heb enkele percelen die grenzen aan het perceel waar het Wessingboerbos gepland is. Zowel aan de noordzijde als aan de zuidzijde van het perceel, zie foto.

Onderdeel 1:

Ik ben bang dat de ontwikkeling, zijnde een combinatie van landbouw en natuur, de waarde van mijn perceel nadelig zal beïnvloeden. Op dit moment is mijn grond dat naast de ontwikkellocatie ligt gelegen naast een agrarisch bestemd terrein. Als dit voor natuur bestemd wordt, levert dit een nadelige financieel gevolg voor mij op bij de verkoop van mijn gronden. Graag zou ik zien dat de gemeente een onafhankelijk onderzoek instelt en mij voor schade compenseert.

Reactie op de zienswijze

Het project bestaat uit het aanleggen van het project Wessingboerbos, waarbij een bestaand stuk akkerland gebruikt wordt voor het aanleggen van verschillende bossystemen, bestaande uit een bosweide, een agro-forestry perceel en een natuurlijk voedselbos. Het Wessingboerbos wordt aangelegd in Wessinghuizen, op het kadastrale perceel OWD00 - R1764. De plannen beslaan samen 5 hectare.

Er ontstaat strijd met het bestemmingsplan omdat fruitteelt (dus fruitbomen) en omdat het aanleggen van een landschapselement groter dan 0,5 ha in een open gebied niet bij recht mogelijk zijn binnen de agrarische bestemming. Dit bestaat uit het planten van diverse soorten (fruit)bomen en struiken en bijbehorende windsingels alsmede het weiden van vee. Een combinatie van landbouw en natuur dus. Het strijdig gebruik is relatief beperkt ten opzichte van het toegestane gebruik. Evengoed wordt bij het maken van een afweging over de wenselijkheid van het gevraagde gebruik rekening gehouden met alle belangen, derhalve ook met die van indiener van de zienswijze.

De bestemming is thans en blijft agrarisch. Dit blijkt ook uit het feit dat er een speciale gewascode voor voedselbossen (gewascode 1940) is, waaruit blijkt dat het onderdeel blijft van een agrarische bestemming. Er wordt slechts afwijkend gebruik in de vorm van een agro-ecologisch bos toegestaan. De bestemming wijzigt derhalve niet naar Natuur en er is dan ook geen reden om aan te nemen dat de gronden van indiener van de zienswijze hierdoor minder waard zouden worden, voor zover dit al het geval zou zijn. De gebruiksmogelijkheden van de agrarische gronden van indiener van de zienswijze worden niet onevenredig nadelig belemmerd of verminderd.

Voor zover er sprake zou zijn van verminderde planologische mogelijkheden van het perceel, kan indiener van de zienswijze een verzoek om planschadevergoeding bij de gemeente indienen. De Wet ruimtelijke ordening en de Omgevingswet kennen hiervoor bepalingen, maar financiële afwegingen maken geen onderdeel uit van deze onderhavige procedure.

De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.

Onderdeel 2:

Er zal door het project aan de westzijde van mijn perceel zeker in het voorjaar bij laagstaande zon weinig tot geen zon op het perceel komen en daardoor ontstaat er een schadepost voor mij omdat ik later kan ploegen en zaaien, maar ook het afdrogen en rijpen van gewassen zal slechter gaan. Hierdoor gaat oogst verloren. Graag zou ik zien dat de gemeente een onafhankelijk onderzoek instelt en mij voor schade compenseert.

Reactie:

De aan te planten groenelementen zullen in de directe nabijheid van het perceel van indiener van de zienswijze bestaan uit een windsingel, zijnde bomen en struikgewas als omschreven in de ruimtelijke onderbouwing en de aanvulling d.d. 30 januari 2024 daarop. Deze struiken in de singel zullen maximaal 6 tot 8 meter hoog worden en regelmatig gedund en gesnoeid worden. De bomen in het midden van de windsingel staan op gemiddeld 15 meter van elkaar. Deze singel begint op ruim 10 meter van de slootkant. De genoemde maten zullen niet gelijk bij het inzaaien aanwezig zijn, maar pas over een periode van 20 tot 30 jaar. Ook is er in de periode november tot april nauwelijks blad aan de bomen, waardoor er nagenoeg geen hinder van verminderd zonlicht verwacht wordt. De singel zorgt zoals in de ruimtelijke onderbouwing en aanvulling erop is verwoord, dan ook naar verwachting niet voor een onevenredig nadelig effect op de gebruiksmogelijkheden van de agrarische gronden van indiener van de zienswijze. Voor een verdere uitwerking van dit onderdeel verwijzen wij ook naar de aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing van 30 januari 2024 welk is bijgevoegd onderaan dit document in bijlage II.

Voor zover er sprake zou zijn van verminderde planologische mogelijkheden van het perceel, kan indiener van de zienswijze een verzoek om planschadevergoeding bij de gemeente indienen. De Wet ruimtelijke ordening en de Omgevingswet kennen hiervoor bepalingen, maar financiële afwegingen maken geen onderdeel uit van deze onderhavige procedure.

De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.
<p>Onderdeel 3: Mijn perceel is op dit moment aan de noordoostzijde en in het zuiden ontsloten door bomen. Als ook aan de westzijde bomen komen, heeft de wind geen toegang meer tot het perceel, zodat in het voorjaar goed afdrogen van het land niet meer mogelijk is. Wervelwinden kunnen ontstaan omdat de wind niet meer weg kan. Gewas kan plat waaien en verlies in opbrengst kan ontstaan. Graag zou ik zien dat de gemeente een onafhankelijk onderzoek instelt en mij voor schade compenseert.</p>
<p>Reactie: De bomen komen zoals hierboven genoemd op voldoende afstand van de gronden te staan waardoor er naar verwachting wel degelijk wind op de gronden kan komen. Ook is er tussen de bomen voldoende ruimte (15 meter) zodat de wind er goed doorheen kan waaien. Bovendien heeft de aanwezigheid van struikgewas en bomen in het geval van hitte ook voordelen voor de gronden, namelijk schaduwwerking en beschutting tegen de hitte. De verwachting is dat het project niet zorgt voor een onevenredig nadelig effect op de gebruiksmogelijkheden van de agrarische gronden van indiener van de zienswijze.</p>
De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.
<p>Onderdeel 4: Men denk dat er geen schade kan ontstaan aan omringende percelen door een afstand van 10 meter van de sloot of 14 meter van de grens aan te houden. Er zou dus wel schade kunnen ontstaan aan de omringende percelen door het Wessingboerbos. Waarom staat de lijn op 14 meter. Bij laagstaande zon kan de schaduw van bomen tot wel 40 meter in lengte oplopen. Graag zou ik zien dat de afstand van 14 meter of meer wordt gehandhaafd. Graag zou ik zien dat deze bufferzone minimaal 1 keer per jaar gemaaid wordt en de bomen worden gesnoeid, zodat de bufferzone in lengte, breedte en hoogte gehandhaafd blijft. Graag zou ik de mogelijkheid hebben om de afstand van 14 meter te vergroten als dat nodig blijkt.</p>
<p>Reactie: In de ruimtelijke onderbouwing en de aanvulling daarop is aangegeven welke beplanting waar aanwezig zal zijn. De eerste beplanting vanaf de sloot zal op ruim 10 meter van de slootkant komen, de bomen in het midden op zo'n 12 meter. Verder wordt verwezen naar de reactie op punt 3. Opgenomen is daarnaast dat er minstens eenmaal per jaar gemaaid wordt en dat elke drie jaar de beplanting uitgedund wordt. De inrichting van het gebied maakt onderdeel uit van de vergunning. Hier dient houder van de vergunning zich aan te houden.</p>
De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.
<p>Onderdeel 5: In de ruimtelijke onderbouwing staat dat het perceel waar het Wessingboerbos moet komen aansluit op het Natuur Netwerk Nederland en dat het een belangrijke verbinding wordt tussen het NNN. Nu ligt mijn perceel daar nu tussen opgesloten en wordt mijn perceel ongevraagd hier een onderdeel van.</p>

Er is in het verleden juist afgesproken dat de NNN aan de zuidzijde van de Wessinghuizerweg zou blijven en deze kant landbouw zou blijven. Wat nu als er zich op het Wessingboerbos zeldzame / bedreigde dieren en plantensoorten zich gaan vestigen en ik daardoor geen bestrijdingsmiddelen meer mag gebruiken of mijn teeltplan hierop moet aanpassen? Graag zou ik van u willen weten wie hier dan aansprakelijk voor is en mijn schade dan gaat vergoeden.

Reactie:

Nu het betreffende perceel agrarisch bestemd en in gebruik blijft wordt dit geen onderdeel van de NNN. Er zullen dan ook geen nadelige effecten optreden voor het beoogde gebruik van de eigen gronden.

De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.

Onderdeel 6:

Ook heb ik mijn zorgen over het bos als dit in de toekomst niet rendabel blijkt. Veel voedselbossen raken na een aantal jaren in onbruik en verwilderen. Graag zie ik dat er een onderhoudsplicht komt en dat bij verwildering het bos gekapt moet worden.

Reactie:

Dit voedselbos maakt onderdeel uit van het agrarische bedrijf van aanvragers. Het is dan ook de verwachting dat er zorg gedragen wordt voor een goede aanleg en instandhouding van het bos. Evengoed is het mogelijk een voorwaarde hierover op te nemen in de vergunning.

De zienswijze is gegrond voor dit onderdeel. In de voorwaarden van de vergunning nemen we op dat het plan conform de inrichtingsschets aangelegd en in stand gehouden moet worden.

Onderdeel 7:

Er wordt ook over gesproken dat ze graag met vrijwilligers en jongeren aan de slag willen op het perceel. Ik maak mij zorgen om de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van mijn percelen. Ook bij activiteiten van het nabijgelegen aan de Kempkebosweg is er te weinig parkeergelegenheid en staan de auto's langs de straat en voor de uitrit van mijn perceel aan de Kempkebosweg. Ook bij de aanleg van het perceel gebeurt dit, hierdoor komt de bereikbaarheid van mijn percelen en de algemene verkeersveiligheid in gevaar. Graag zou ik zien dat er op het terrein een verharde parkeerplaats komt waar voldoende auto's geparkeerd kunnen worden. Naar mijn beleving zou 50 parkeerplaatsen voldoende moeten zijn.

In zwart zijn de uitritten van de percelen weergegeven.

Parkeren tijdens een evenement van artply en waar van 1 zelfs voor de uitrit van mijn perceel

Reactie:

Met indiener is over het onderdeel parkeren en verkeersveiligheid gesproken. Het aandachtspunt wordt erkend en het plan is aangepast in die zin dat er nu vijf parkeerplaatsen op eigen erf langs de Wessinghuizerweg komen. De inrit hiernaartoe zal afgesloten worden met een hek of ketting en alleen voor eigen gebruik bedoeld zijn zodat het een private parkeerplaats blijft. Hiermee is tegemoet gekomen aan de wens van indiener van de zienswijze, maar is ook in het algemeen sprake van een verkeersveiligere situatie aan de Wessinghuizerweg.

De zienswijze is gegrond voor dit onderdeel, het plan wordt hierop aangepast door parkeerplaatsen toe te voegen op eigen terrein. In de ruimtelijke onderbouwing is onderhavige nadere uitwerking van het plan met daarin ook parkeerplaatsen op eigen terrein (zie afbeeldingen) opgenomen.

Onderdeel 8:

Er wordt gesproken over het terugbrengen van een historisch landschapselement, daar heb ik problemen mee. Ten eerste omdat hier waar de beplanting komt honderden jaren een boerderij met een tuin heeft gestaan. Die is in de jaren 70 van de vorige eeuw afgebroken, dit wordt als historisch element gezien. Een tuin is niet in eerste instantie een historisch element. Als dat wel het geval zou zijn zie ik graag dat er meer rekenschap wordt gehouden met de geschiedenis van het perceel en dat het wordt aangelegd zoals het vroeger was en dat de contouren van de boerderij dan ook worden meegenomen in de aanleg. Dat het weer zichtbaar is waar de boerderij / Slaait'nhoes heeft gestaan.

Reactie:

Het plan ziet op de aanleg van een voedselbos, niet op de aanleg van een boerderij of een tuin. In de onderbouwing is gemotiveerd aangegeven dat het project past in de omgeving en geen afbreuk doet aan cultuurhistorische waarden.

De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.

Onderdeel 9:

Ik vind het jammer en onwenselijk dat de karakteristieke hoefijzervorm met zijn bomen en laan van Wessinghuizen nu uit het zicht wordt gehaald door het Wessingboerbos. Graag zou ik zien dat een archeoloog of cultuurhistoricus naar kijkt en aangeeft of dit wel wenselijk is. Ook het schrappen van het bos moet overwogen worden zodat dit kenmerk vanuit de lucht en de weg goed zichtbaar blijft.

Eeuwen oud landschaps- element aangegeven met zwarte pijl.

Reactie:

In de onderbouwing is gemotiveerd aangegeven dat het project past in de omgeving en geen afbreuk doet aan cultuurhistorische waarden. Daarnaast lijkt dit een verkeerde aanname te zijn: een eeuw geleden was de hoefijzervorm van Wessinghuizen niet gelijk aan de huidige situatie. In de ruilverkavelingsperiode is een groot deel van de beplanting in Wessinghuizen op de schop gegaan. Waar de hoefijzervorm nu afgekapt wordt langs de laatste boerderij van het gehucht, liep deze 100 jaar geleden in een ronde vorm door. Deze historische singel wordt juist hersteld.

De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.

Onderdeel 10:

Het perceel maakt onderdeel uit van de historische Boermarke Wessinghuizen en kenmerkte zich als weidse en open gronden waar gras en heide groeiden. Ze waren gezamenlijk eigendom en werden gebruikt als weilanden voor het vee. Dit in sterk contrast met het sterk beboste omgevings langs de aa' (het gebied aan de andere kant van de Wessinghuizerweg en Kempkebosweg). Nu wordt opeens het open landschap niet meer voorgestaan met dit project. Ik begrijp dat de gemeente wil meedoen aan de milieudoelstellingen en dit kan ook gewoon door kleine landschapselementen toe te staan van 0,5 ha, maar om een bos van 2,3 ha

te vergunnen daar maak ik mij zorgen over. Waar houdt dit op, hoeveel bos kan er in de toekomst bij aangevraagd worden op de percelen omringend aan het Wessingboerbos. Graag zou ik willen dat de conclusie wordt getrokken dat een bos van 2,3 ha niet wenselijk is.

Reactie:

De betreffende locatie is inderdaad onderdeel geweest van de Boermarke van Wessinghuizen. Langs de wegen van de Boermarke groeide struweel. Voordat deze grond tot de Boermarke van Wessinghuizen behoorde, was óók op deze locatie een uitgestrekt bos aanwezig. Een hoogopgaand, droog loofbos met eik, beuk en haagbeuk. Daarmee maakt deze locatie historisch gezien geen onderdeel uit van de waarde 'open landschap'. Door de komst van dit voedselbos van 2,3 ha met een afwisseling van beplanting is weliswaar sprake van enige verdichting van het landschap, maar dit is aanvaardbaar gelet op de aansluiting bij de opgaande beplanting van het naastgelegen perceel Wessinghuizerweg 15. Er blijft daarbij voldoende open landschap rondom het project bestaan, het is niet zo dat het hele open gebied dicht geplant wordt. Tevens is in de onderbouwing, zoals op blz. 19, gemotiveerd aangegeven waarom het past in de landschappelijke en cultuurhistorische context.

De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.

Onderdeel 11:

Ik vind het geschiedvervalsing dat het Wessingboerbos genoemd wordt. Er is wel een dergelijk bos geweest, maar niet op deze locatie, maar gelegen aan de Kempkebosweg. Graag zou ik zien dat de naam aan het oorspronkelijke bos voorbehouden blijft en dat er een andere naam of komt of dat het bos naar de correcte locatie wordt verplaatst.

In rood het oude Wessingboerbos omcirkeld
In zwart wessinghuizen omcirkeld
In groen het nieuwe Wessingboerbos in getekend

Reactie:

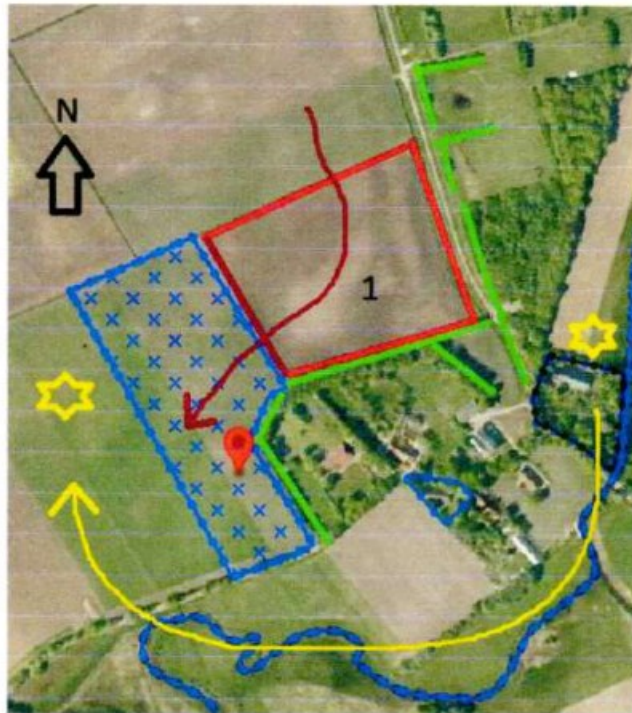
Los van de exacte plek van het Wessingboerbos kan een ieder een naam gebruiken voor een te planten bos. Het is niet een beschermde naam en doet geen afbreuk aan de geschiedenis.

De zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook ongegrond.

Bijlagen bij zienswijze

Bijlage 1:

Oude situatie

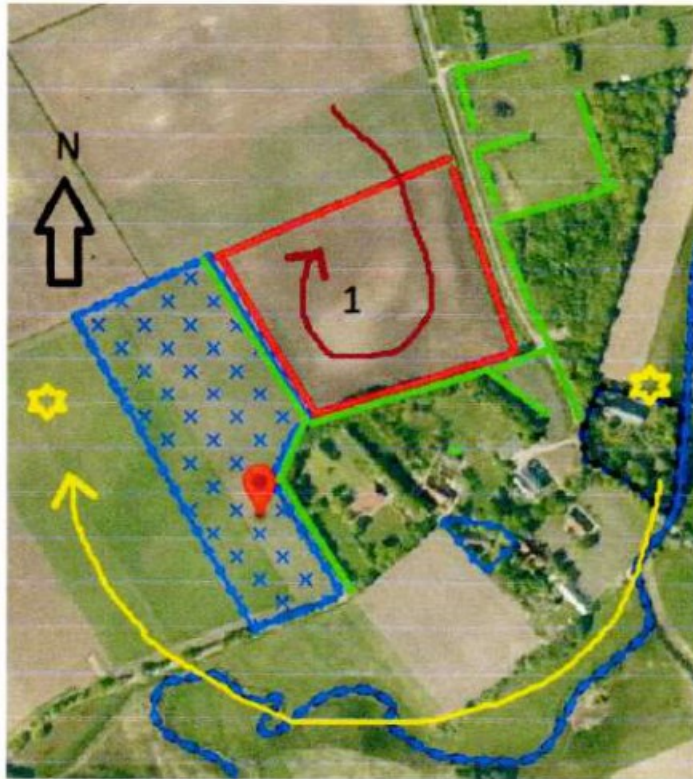
- Rood = preceel 1
- Blauw = wessingboerbos
- Groen = bossages en bomen huidige
- Bruin = richting weer van de windt
- Geel = de op en ondergang zon

Bijlage 2

Bijlage 2:

Nieuwe situatie

- Rood = preceel 1
- Blauw = wessingboerbos
- Groen = bossages en bomen huidige en nieuwe
- Bruin = richting weer van de windt
- Geel = de op en ondergang zon

Conclusie zienswijze:

De zienswijze geeft aanleiding tot twee wijzigingen waarna de vergunning verleend kan worden.

1. In de voorwaarden van de vergunning nemen we op dat het plan conform de inrichtingsschets aangelegd en in stand gehouden moet worden.
2. Het plan wordt aangepast door parkeerplaatsen toe te voegen op eigen terrein.

Aanvulling op conceptbeantwoording door indiener ingediend na ontvangst concept-beantwoording.

Ik heb het voorstel bekeken en kan ik alleen namens mij zelf reageren. Ten eerste wil ik uitspreken dat ik zeer waardeer de moeite die u als gemeente en aanvrager heeft gedaan op het uitwerken van het voorstel, desalniettemin kan ik mij niet vinden in het voorstel. Ik blijf dus bij mijn bezwaar wat ik vorig jaar heb ik gediend en ben van mening dat dit project mede door de omvang van 5 hectare en de genomen maatregelen onvoldoende een positief effect zullen hebben op ons perceel grenzend aan aanvrager. Ook zie ik weinig concrete maatregelen of ingrepen zoals:

1. Het parkeerterrein wordt niet verhard. Dit lijkt mij onwenselijk en nu staan ze ook regelmatig aan de straat met auto's omdat het perceel te nat is. Een verhard parkeerterrein met een verharde toerit lijkt mijn een veel beter keuze.
2. Komen er controle moment of de ingrepen voldoende zijn en volgens afspraak en wat als er meer maatregelen noodzakelijk blijken?
3. Is aanvrager bereid om aangegeven of dit nu alles is of gaan ze in de toekomst nog verder willen uitbreiden?
4. Ook wordt er door de gemeente gezegd dat er altijd bos heeft gestaan op het perceel van aanvrager in het verleden. Graag zou ik zien op welke kaarten en gegevens de gemeente deze conclusie baseert?
5. Ook denk ik dat de gemeente wel heel gemakkelijk en snel spreekt dat er geen schade ontstaat door de beplanting zonder echt onderzoek naar is gedaan. Het enige antwoord dat ik krijg is er zit geen blad aan de bomen in het voorjaar dus zal het wel goed gaan.
6. Ook was er afgesproken in het gesprek dat het lage bomen zou betreffen in de windsingel. Maar nu blijkt dat er toch bomen van minstens tussen de 6 en 10 meter tussen zullen staan. Dit noem ik geen lage bomen of is de gemeente een andere mening toegedaan?
7. Ook is in het gesprek door aanvrager hun uitdrukkelijke wens tot behoud van de windsingel gegeven om dat hun bomen anders niet genoeg uit de windt zouden staan. Ik heb toen ook al aangegeven dat als het voor hun zo belangrijk is dat deze windt singel blijft het natuurlijk ook voor ons een groot nadeel is. Waarom is het voor hun zo belangrijk en geeft het hun veel voordelen en zou het voor ons nauwelijks een belemmering geven? Dit kan volgens mij nooit samengaan. Als het voor hun voordelen geeft dan blijft het voor ons nadelig en ben van mening dat de gemeente dit beter zou moeten onderzoeken. Voor ons blijft de windt singel een groot probleem en wij hebben toen ook al aangegeven dat we deze het liefst verwijderd zouden zien worden.
8. Als laatste wat mij opvalt is dat de gemeente haar conclusie dat de grond geen natuur wordt omdat erbij de RVO een gewas code wordt gegeven aan een Voedselbos. Nu wil ik gemeente er wel graag op wijzen dat de RVO en de regels losstaat van een uiteindelijke bestemming. In het verleden (in de jaren 90) was er een regeling genaamd Set a aside waarbij bos voor productiehout op landbouwgrond werd geplaatst. Nu heeft de RVO dit altijd als landbouw(gewas) gezien. Maar de belastingdienst zag dit toch anders en heeft dit ook gewonnen in de rechtbank waarbij veel boeren in de problemen zijn gekomen. Het lijkt mij dan ook te kort door de bocht dat de gemeente dit zo stelt. Ook geeft de gemeente geen antwoord op het feit dat als er eenmaal bos staat dat niets aanvrager ervan kan weer houden om het vervolgens alsnog omzettend naar natuur. Wij kunnen dat weten omdat wij aan de set a aside regeling hebben meegedaan en zijn een van de weinige boeren die het altijd juist hebben opgegeven en niet in de problemen zijn geraakt. Maar hebben

daar vaak achteraan moeten gaan dat het landbouwgrond zou blijven want vaak werd de grond onterecht aangewezen als natuur omdat er bomen op stonden. Maar door onze eigen inzet konden wij het binnen de regels houden en zijn er geen problemen met de belastingdienst ontstaan.

9. Hoe denkt de gemeente een conflict tussen de bestemming landbouw en bestemming natuur in de toekomst te kunnen voorkomen op het perceel van de aanvrager?

Kortom zie ik voor mij onvoldoende aanleiding om mijn bezwaren in te trekken.

Reactie:

Ad 1).

In de voorwaarden van de vergunning zal worden opgenomen dat er sprake moet zijn van vijf verharde parkeerplaatsen.

Ad 2).

Er is na vergunningverlening standaard toezicht op het realiseren van het bos conform de vergunning en het instandhouden en onderhoud ervan volgens de voorwaarden. Indien er niet aan de vergunning voldaan wordt, wordt vergunninghouder hierop aangesproken en kan handhavend optreden toegepast worden.

Ad 3).

We behandelen wat op dit moment is aangevraagd in de omgevingsvergunning. Als de vergunning verleend wordt is dat voor hetgeen benoemd is in de vergunningaanvraag. Als er een uitbreiding zou komen, dient hier weer vergunning voor aangevraagd te worden en wegen we op dat moment af of het wenselijk is de vergunning te verlenen. Overigens heeft aanvrager in het gesprek in januari 2024 het volgende aangegeven, waardoor er geen uitbreiding te verwachten is: .
Aanvrager geeft aan dat het bij 5 hectare blijft, dat is het maximum op die locatie. Daaraan hebben ze meer dan genoeg.

Ad 4).

Zoals op topotijdreis.nl te zien is, is er de laatste 100 jaar een afwisseling van beplanting aanwezig geweest aan de noordzijde van Wessinghuizerweg. Het is niet zo dat er altijd een open landschap of een bos is geweest, meestal wel beplanting rondom en op de percelen. Ook heeft er een aantal jaren een (tijdelijk) bos gestaan op het perceel van indiener van de zienswijze, en dat was ook aanvaardbaar in het kader van het open landschap. Daarmee is het aanvaardbaar dat er ook nu beplanting in de vorm van een agro-ecobos komt. Zie onderstaande uitsneden van topotijdreis.nl

1906

1946

2006

2023

Ad 5).

In de beantwoording eerder in dit document, maar ook in de ruimtelijke onderbouwing en aanvulling hierop is aangegeven waarom er naar verwachting geen schade zal optreden voor indiener van de zienswijze. Mocht men vinden dat er sprake is van schade, dan kan hiervoor een verzoek om planschadevergoeding ingediend worden. Dan zal dat verzoek in een aparte procedure behandeld worden.

Ad 6).

De hoogte van de bomen en de onderlinge afstand en de afstand tot de sloot tussen de percelen is benoemd en toegelicht in de ruimtelijke onderbouwing en de aanvulling daarop. Zoals hierboven besproken is sprake van een aanvaardbare situatie waarbij de verwachting is dat de opzet en situering van de bomen/struiken niet zorgen voor onevenredige nadelige gevolgen voor het perceel en gebruik van indiener van de zienswijze.

Ad 7).

De windsingel wordt uitgevoerd in verschillende beplanting en verschillende hoogtes. Verder wordt verwezen naar de beantwoording van het vorige punt 6.

Ad 8).

De bestemming is nu agrarisch. De aanvraag omgevingsvergunning voorziet in een afwijking van deze agrarische bestemming voor het toestaan van een landschapselement en fruitteelt van groter dan 0,5 ha. De bestemming blijft agrarisch waarbij vanwege de vergunning het vergunde ook is toegestaan. Om er helemaal natuurgebruik van te maken, dus gewoon bos is niet toegestaan, het zal conform de vergunning een combinatie met agroforestry moeten zijn.

Ad 9).

We verwijzen naar het antwoord onder ad 8.

Conclusie:

We voegen toe aan de vergunning een voorwaarde dat sprake moet zijn van verharde parkeerplaatsen op eigen erf. De aanvulling van de zienswijze is wat dit onderdeel betreft dan ook gegrond.

Eindconclusie:

De zienswijze geeft aanleiding tot twee wijzigingen waarna de vergunning verleend kan worden.

1. In de voorwaarden van de vergunning nemen we op dat het plan conform de inrichtingsschets aangelegd en in stand gehouden moet worden.
2. Het plan wordt aangepast door verharde parkeerplaatsen toe te voegen op eigen terrein.

Bijlage I. Gespreksverslag over zienswijze.

Verslag gesprek 18 januari 2024 (geanonimiseerd)

Onderwerp: Verslag gesprek naar aanleiding van een zienswijze op de aanvraag met kenmerk

Z-22-106396. De aanvraag betreft het combineren van landbouw en natuur, agro-ecologie Wessinghuizerweg nabij 15 Onstwedde.

Aanwezig:

Aanvragers: X en Y (genaamd: aanvrager)

Bezwaarden: X en Y (genaamd: indiener zienswijze)

Namens de gemeente Stadskanaal: X (genaamd: beleidsmedewerker Ruimtelijke ordening) en X (genaamd: casemanager).

Procedure:

Beleidsmedewerker Ruimtelijke ordening licht de procedure toe. Het ontwerpbesluit heeft ter inzage gelegen. Hierop is een zienswijze ingediend door indiener zienswijze. We vragen als gemeente van beide kanten een toelichting: van aanvrager op de aanvraag, van indiener zienswijze op de zienswijze. Met dit gesprek willen we een beeld krijgen van de zienswijze en of de ontwikkeling vergund kan worden.

Indiener zienswijze opmerkingen / vragen:

Hij geeft aan dat zijn ingediende zienswijze duidelijk is, maar hij vindt dat hij niet goed geïnformeerd is. Wat hij verder bezwaarlijk vindt, is dat aanvrager al is begonnen met het aanplanten zonder dat de vergunning was/is verleend. Ze hebben nog een aantal vragen:

1. blijft het perceel qua bestemming agrarisch of wordt het de bestemming natuur? Een vervolgvraag hierop als het perceel de bestemming natuur wordt: wat zijn de gevolgen voor onze percelen? Natuur naast landbouw levert overlast op. Als de bomen groter zijn, dan is er schade omdat er schaduw ontstaat. In de aanvraag is niet duidelijk aangegeven wat er in komt.
2. Niet alle stroken zijn apart benoemd, en op de situatie zijn de stroken globaal aangegeven. Zouden wij een betere situatietekening kunnen krijgen van de inrichting van het perceel?
3. Als er schade ontstaat waar kunnen we daar dan terecht? Welke maatregelen zijn nodig om zo min mogelijk schade te veroorzaken? En dan gaat het om schade op zijn perceel, die ligt tegen het voedselbos aan. Vooral met betrekking tot de bomen, hoe hoog worden die en hoe ver komen ze van de grens? Nu is niet duidelijk welke bomen er staan / komen te staan. Hij ziet het liefst dat er wordt onderzocht wat de schade is voor zijn percelen. Als het gaat om schaduw en vocht. Het perceel dat aan het voedselbos grenst krijgt te maken met minder afdroging. De wind kan niet weg. De meeste wind komt van westkant.
4. Waarom moet voedselbos per se daar komen? En gaan ze nog meer grond aanplanten, gaat de aanvrager nog verder? Vraag van beleidsmedewerker RO: Waarom moet het een open vlakke blijven? Waarom is het uitzicht een belang en waarom is de wind een belang? Voor indiener zienswijze is uitzicht en wind belangrijk. En dat het een open vlakke blijft. Als er een mooie appel hangt, dan wil indiener zienswijze hem wel plukken.

Aanvrager opmerkingen, aanvullingen op het plan en antwoorden op de vragen:

1. Aanvrager geeft aan dat ze er allemaal belang bij hebben dat ze goede burens zijn. In de zomer van 2022 is de aanvraag gedaan, in de veronderstelling dat de vergunningprocedure binnen 6 maanden geregeld zou zijn. Het klopt dat ze te vroeg zijn begonnen. Er was plantgoed besteld, inschattingsfout. We moesten of planten of het plantgoed weggooien. Is geen goede reden, maar ze hebben gekozen om in te planten (landschapselementen). Deze waren tot 0,5 Ha vergunningvrij.
2. De bestemming blijft agrarisch. Ieder perceel die een boer inzaait krijgt een gewascode. Sinds een aantal jaren heeft een voedselbos ook een gewascode. Het voedselbos van aanvrager krijgt de gewascode voor het voedselbos.
3. Op moment van aanvraag waren we nog niet zo ver dat we precies wisten hoe de percelen worden ingericht. Er is een professioneel ontwerper betrokken, zo een windsingel daar begin je mee. We kunnen niet in de toekomst kijken en kunnen niet overzien wat de consequenties zijn.
4. De windsingel / struiken (max 6-8 meter) beschermt de grote bomen. Wat zijn grote bomen? En hoe hoog is hoog? Geen windsingel aan de andere kant, maar dat komt nog. Hoe hoger de haag, hoe meer wind hij vangt. We willen graag aangeven wat wordt ingeplant / hoe de verdere invulling van de 5Ha er uit komt te zien. De afstand tot de perceelgrens de beplanting en de winddichtheid is belangrijk. Het blijft privé terrein / afgesloten terrein er komt een omheining / hek er voor anders komen er mensen zomaar het bos in. Parkeerplaatsen komen op deze tekening. Er zullen maximaal 5-10 mensen per keer het voedselbos bezoeken.
5. Is het altijd open geweest? Waar de boerderij zelf ligt is open landschap (Bio-boerderij Landleven / Westerwolds Goud aan de Scholtweg 9 in Onstwedde). Het is ook niet altijd open landschap geweest. Het perceel van indiener zienswijze is een periode productiebos geweest. Aanvrager geeft aan dat het bij 5 hectare blijft, dat is het maximum op die locatie. Daaraan hebben ze meer dan genoeg.

Afspraken met acties:

Afspraak	Actie
Aanleveren goede indeling van het perceel (beplantingsplan + soorten + hoogtes)	aanvrager
Reactie geven op indeling perceel: akkoord of niet akkoord. Als niet akkoord, wat moet er dan nog bij?	indiener zienswijze
Zorgen voor parkeerplaatsen op eigen erf / instructies als anders. Parkeren langs de weg is niet gewenst.	aanvrager
Contactpersoon aanwijzen bij de aanvrager die bereikbaar is voor bezwaarde	aanvrager
Vorbereiding definitief besluit met daarin verwerkt de zienswijze	Gemeente
Initiëren vervolgggesprek?	Gemeente

Bijlage II. Aanvulling op de ruimtelijke onderbouwing d.d. 30 januari 2024

AANVULLING OP

“Aanvraag agro-ecologie in Wessinghuizen”

Gemeente Stadskanaal, aanvraagnummer 7195285

30-01-2024

Inleiding

In augustus 2022 is er een aanvraag voor wijziging van de omgevingsvergunning gedaan voor het project Wessingboerbos te Wessinghuizen, Onstwedde. Na het ontvangen van een zienswijze en gesprek hierover bij de gemeente wordt met dit aanvullende document een gedetailleerder beeld geschetst van de situatie.

Sinds de aanvraag van de omgevingsvergunning is de exacte invulling van het Wessingboerbos steeds concreter geworden. In dit document wordt het ontwerp dat er nu ligt toegelicht. Daarnaast zal ingegaan worden op de voornaamste punten uit de ingediende zienswijze, dit zijn:

- Windsingel langs perceelgrens
- Verkeersveiligheid en toegankelijkheid

Ontwerp Wessingboerbos

In de afbeelding hiernaast is het ontwerp te zien dat er bij schrijven, in januari 2024, ligt. In een agrarisch voedselbos zijn er heel veel factoren waar rekening mee moet worden gehouden tijdens het ontwerp. Bepaalde planten staan graag beschut, andere hebben volle zon nodig, en weer anderen kunnen goed tegen nattere voeten. Daarnaast moeten de planten als een ecosysteem gaan samenwerken, en gaan sommige combinaties heel goed en anderen juist weer niet. Al met al een complexe puzzel, die we per zone verder uitwerken.

Zones

Zoals op de kaart hiernaast (die groter te vinden is in Bijlage 1) te zien is, is het Wessingboerbos opgedeeld in verschillende zones, namelijk:

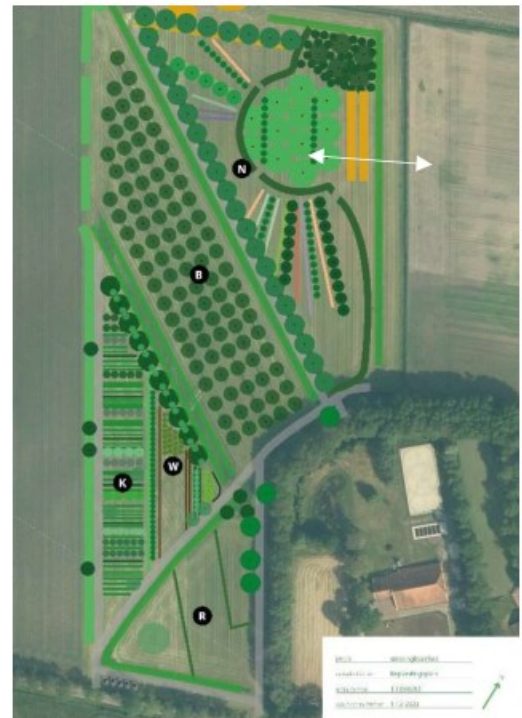
N: notenzone

B: boomweide

K: kleinfruit

W: warmteminners

R: natuurlijk voedselbos

Figuur 1.1 Ontwerp Wessingboerbos, versie 30 januari 2024. De pijl op de plattegrond verwijst naar de locatie van de doorsnede (figuur 1.3). In de bijlage is een grote versie van dit ontwerp te zien.

Notenzone

Hier ligt de focus op notenbomen: walnoten, kastanjes, amandelen en hazelnoten. Daarnaast zullen er voor de diversiteit in mindere mate andere productieboomen en -struiken tussen staan en is hier veel aandacht voor natuur en drachtplanten voor nuttige insecten.

Boomweide

De boomweide is een agroforestry principe dat bomen combineert met vee. In deze weide staat om de 10 meter een hoogstamfruitboom, die het vee schaduw en beschutting geeft. Tegen de tijd van de oogst is het vee hier weer weg.

Kleinfruit

Het ontwerp voor de kleinfruit zone is gedaan op basis van oogsttijd. Kleinfruit bestaat uit verschillende soorten bessen. Naarmate het jaar vordert kunnen er meer soorten worden geoogst, de rijen staan gesorteerd van vroege naar late oogst. Rechte rijen maken de oogstefficiëntie groter.

Warmteminners

In het midden van het Wessingboerbos zorgen we voor een beschut microklimaat, dat aantrekkelijk is voor warmteminnende soorten als abrikozen, vijgen en druiven. Ook mediterrane kruiden kunnen hier een plekje krijgen.

Natuurlijk voedselbos

Dit is zone met het meest complexe ontwerp (dat nog niet in detail uitgewerkt is). Een natuurlijk voedselbos doet aan als een "normaal" bos waar alles door elkaar staat. Dit wordt de plek voor bijzondere eetbare soorten, met een gastronomische inslag.

Windsingel langs perceelgrens

We zoomen in op de windsingel die komt te staan tussen ons perceel en dat van onze burens, aan de oostkant van ons perceel. Het midden van deze singel staat op 12 meter van de slootkant (breedte sloot = 4m). De singel bestaat uit 3 rijen struiken, waarbij in de middelste rij ook bomen zijn aangeplant. De buitenste rij staat dus op 10,5 meter van de slootkant. De windsingel bestaat uit de volgende inheemse struiken.

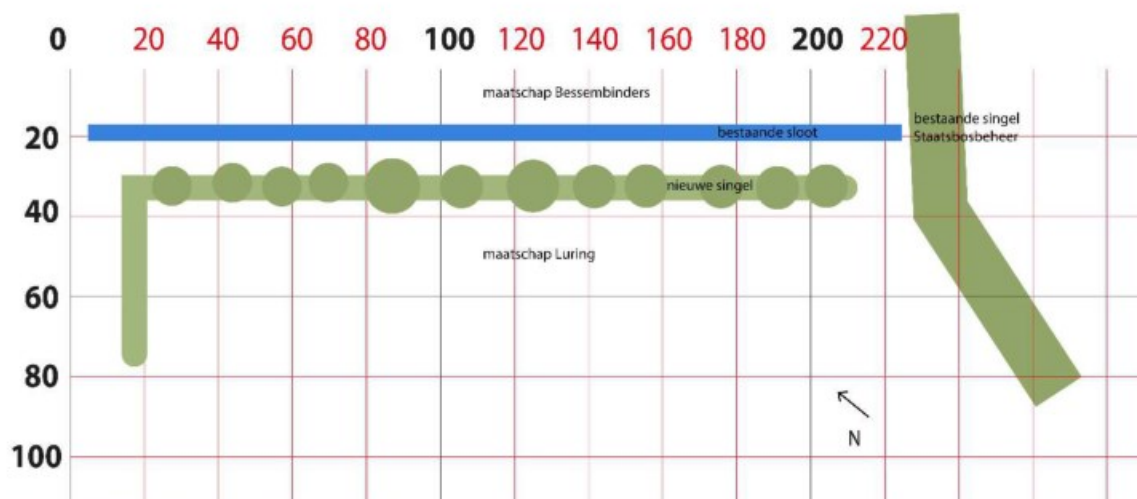
Kornoelje (*Cornus mas*), hazelaar (*Corylus avellana*), meidoorn (*Crataegus monogyna*), hulst (*Ilex aquifolium*), sleedoorn (*Prunus spinosa*), vuilboom (*Frangula alnus*), geoorde wilg (*Salix aurita*), grauwe wilg (*Salix cinerea*), vlier (*Sambucus nigra*), lijsterbes (*Sorbus aucuparia*), Gelderse roos (*Viburnum opulus*), hondsroos (*Rosa canina*), wilde roos (*Rosa rubiginosa*).

Volgroeide struiken van deze soorten worden maximaal 6 tot 8 meter hoog.

Daarnaast staan er enkele solitaire bomen in de windsingel. De bomen staan op wisselende afstanden van 7 tot 25 meter van elkaar af. In de loop van de tijd worden deze uitgedund, zodat ze op een gemiddelde afstand van 15 meter van elkaar komen te staan. De kruinen van deze bomen zullen elkaar niet raken, waardoor de wind hier vrij tussendoor kan. Het gaat om de volgende inheemse bomen:

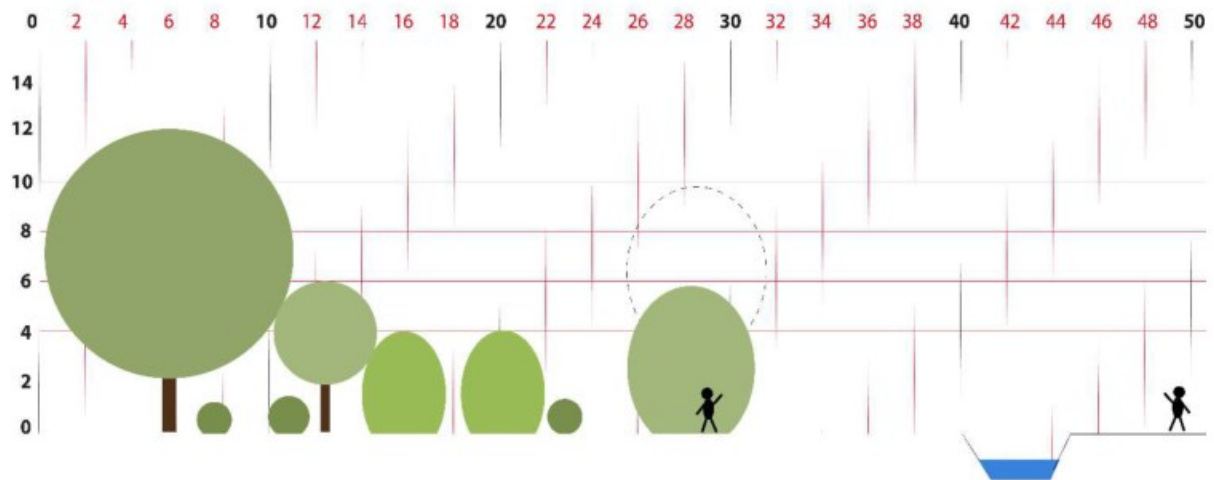
Els (*Alnus glutinosa*), linde (*Tilia platyphyllos*), eik (*Quercus robur*) en berk (*Betula pendula*).

Er zijn op dit moment meer bomen aangeplant om sneller wat volume te krijgen en om uitval te compenseren. In de loop van de tijd zullen er waar nodig bomen tussen weg worden gehaald, zodat er genoeg ruimte tussen de kruinen blijft om de wind en zon door te laten.

Figuur 1.2 Windsingel met bomen van bovenaf gezien.

Op het kaartje hierboven is de windsingel met bomen erin weergegeven, om een beeld te krijgen van de uiteindelijke maten en verhoudingen. Nb: dit is de situatie over 20 tot 30 jaar.

Figuur 1.3 Dwarsdoorsnede windsingel en afstand tot perceel buurman. De stippellijn geeft een boom aan, die gemiddeld om de 15 meter in de singel zal staan. De locatie van de doorsnede is aangegeven op de plattegrond op figuur 1.1.

Bovenstaande afbeelding geeft een idee van de hoogte van de singel ten opzichte van de perceelgrens. Nb: dit is de situatie over 20 tot 30 jaar.

Zowel de struiken als de bomen zijn bladverliezend. In de winter tot en met april/mei, wanneer het blad weer aan de bomen komt, heeft de windsingel dus verminderde functie.

Onderhoud

De groenstrook tussen de windsingel en de sloot zal minimaal een keer per jaar gemaaid worden. De breedte van de maaimachine is 9 meter. Dit is daarmee ook de minimale breedte die de groenstrook zal houden.

De singel zelf zal naar mate deze dichter wordt om de drie jaar gedund worden.

Verkeersveiligheid en toegankelijkheid

Uit de ingediende zienswijze bleken zorgen omtrent de verkeersveiligheid in Wessinghuizen. Het in de buurt gelegen kunstcentrum trekt soms veel bezoekers en de geparkeerde auto's leiden dan tot onoverzichtelijke situaties. Wessinghuizen is een klein gehucht met weinig ruimte voor parkeren langs de weg. Daar moeten we met het Wessingboerbos rekening mee houden.

De beste oplossing hiervoor is parkeren op eigen terrein. Wanneer er in de toekomst meer activiteit in het Wessingboerbos komt zullen we zorgen dat er onverharde parkeerplaatsen op het terrein worden gerealiseerd. Onderstaande afbeelding geeft aan waar deze zullen komen.

Omdat de bestemming van het Wessingboerbos agrarisch is en niet openbaar, zal er bij de ingang aan de Wessinghuizerweg en op de dam bij de achterste sloot een permanent hek of draad geplaatst worden. Dit moet voorkomen dat onbevoegden het perceel betreden.

Figuur 1.4 Uitsnede van de grote plattegrond. In het geel omcirkeld: de locatie van de onverharde parkeerplaatsen.

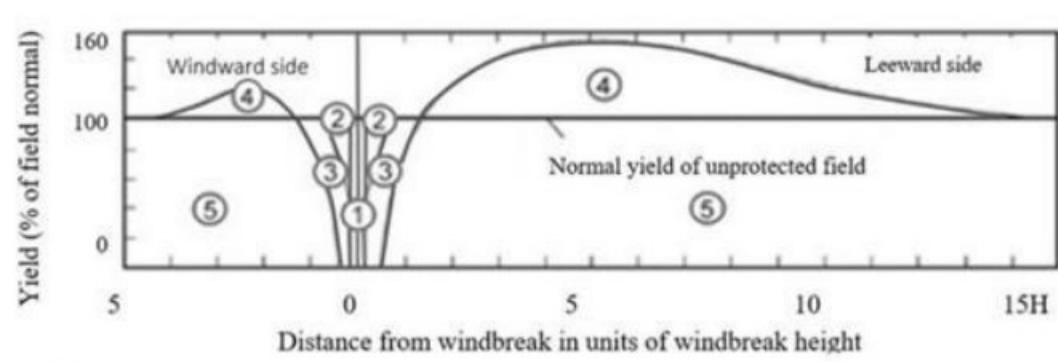
Bijlage 1: Ontwerp Wessingboerbos, versie 30 januari 2024

project	Wessingboerbos
onderdeel/versie	Beplantingsplan
schaal/formaat	1:1.000/A3
datum/schaal/formaat	30-1-2024

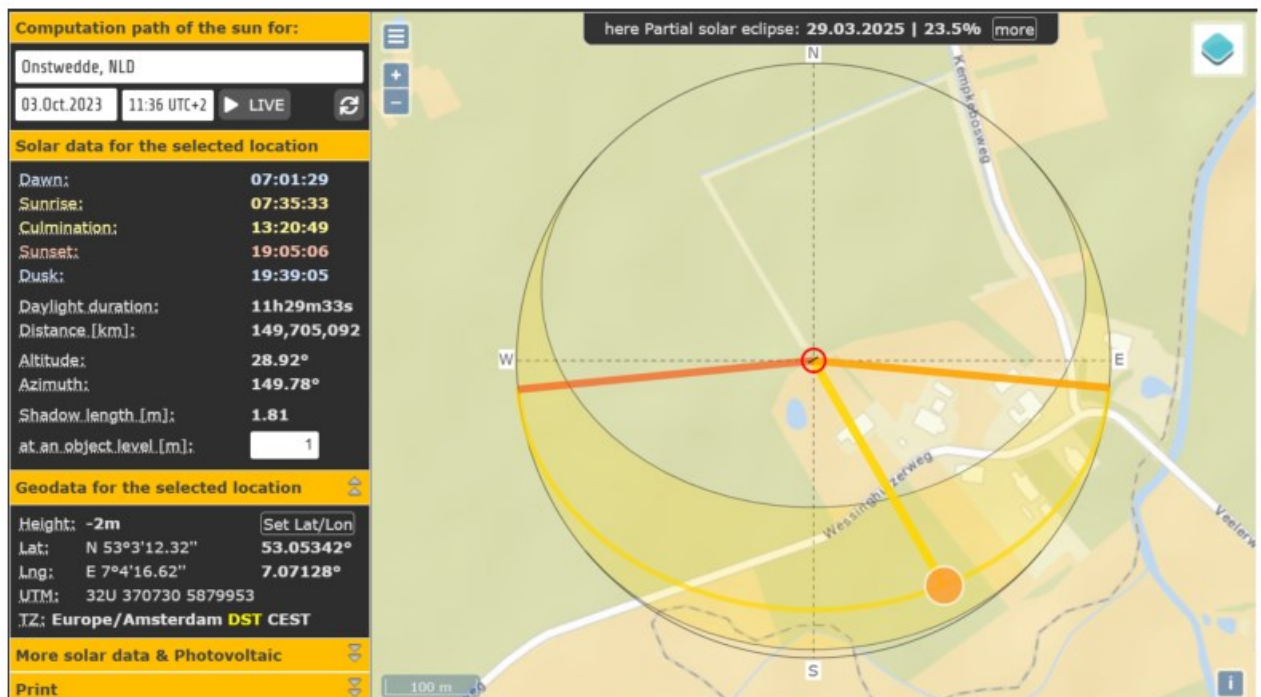
- ① Unplanted field border and/or windbreak
- ② Normal crop loss at field borders
- ③ Crop loss due to windbreak competition
- ④ Crop gain due to windbreak protection
- ⑤ Normal crop yield without windbreak protection
- ④ - ③ - ① Net windbreak effect

Beantwoording zienswijze Wessingboerbos

1. Dit is een verkeerde aanname: de bestemming blijft agrarisch. Het hoofddoel blijft ook agrarisch. Binnen de gecombineerde opgave, die agrariërs jaarlijks moeten invullen om aan te geven welke gewassen zij telen, is vanaf 2019 een speciale gewascode voor voedselbossen opgenomen: gewascode 1940.¹ Hiermee wordt erkend dat voedselbossen onderdeel zijn van een agrarische bestemming. Waardevermindering is daarom niet aan de orde.

2. Het is wettelijk verplicht om een boom op minimaal 2 meter van de perceelsgrens af te planten.²
De beplanting aan de noordoost kant van perceel 1 grenst niet aan 'perceel 1', maar ligt aan de overkant van de weg, op een gemiddelde afstand van 32 meter. De invloed is nihil. De nieuwe beplanting aan de westkant betreft geen bomenrij, maar een windsingel van met name struikvormers die lager blijven (na circa 6 jaar een maximale hoogte van 8 meter). De bomen staan in de lijn op een gemiddelde plantafstand van 15 meter.

Om 11:36u staat de zon evenwijdig met de bosstrook ten oosten van het Wessingboerbos. Het zal pas na die tijd zijn dat er schaduw begint te vallen op het naastgelegen perceel.

Afbeeldingsbron: www.suncalc.org

In de zomermaanden begint de schaduwwerking van de bosstrook van het WBB pas een aantal uren vóór zonsondergang. Later in het najaar loopt dit op omdat de zon lager komt te staan.

¹ RVO Nederland

² Juridisch Loket

Rond de zonnewende (21 sept en 21 mrt) heeft 'perceel 1' pas twee uur voor zonsondergang een slagschaduw van 20 meter die het perceel over komt.

In het groeiseizoen, 's zomers, staat de zon zo hoog dat de schaduwen kort zijn. Het effect op 'perceel 1' is nihil. Zie berekeningen in bijlage 1.

Over het algemeen zit er tussen november en april geen blad aan de bomen en struiken, waardoor de schaduwwerking in deze maanden ook te verwaarlozen is.

3. In de nieuwe windsingel staan de bomen op een gemiddelde plantafstand van 15 meter waardoor de wind te allen tijde toegang heeft tot 'perceel 1'. 'Perceel 1' is 6,5 hectare groot. Door de aanplant van een nieuwe windsingel aan de westkant is het ontstaan van een kom of wervelwinden niet aan de orde.

4. Zie punt 2: het is wettelijk verplicht om een boom op minimaal 2 meter van de perceelsgrens af te planten.³

Zie punt 2: de berekeningen in bijlage 1 tonen aan dat het effect nihil is.

De afstand van 14 meter zal worden gehandhaafd door eigenaar en gemeente. Één keer per jaar maaien is akkoord. Snoei hoort bij het reguliere onderhoud van een voedselbos: dat is ook akkoord.

5. Dit is een verkeerde aanname: het Wessingboerbos wordt geen officieel onderdeel van de NNN. De bestemming blijft agrarisch. Het is niet aan de orde dat de familie Bessebinders beperkingen worden opgelegd indien er bijzondere soorten worden aangetroffen in het Wessingboerbos.
6. Er wordt veel kennis en kunde ingezet om het Wessingboerbos rendabel te maken. Het Wessingboerbos zal onderhouden worden als onderdeel van de bedrijfsvoering van de eigenaar.
7. Verharde parkeerplaatsen passen niet binnen de bestemming agrarisch. De eigenaar dient rekening te houden met de verkeersveiligheid door te parkeren op eigen perceel of op aangrenzende dammen. Grote groepen dienen gebruik te maken van de parkeerplaats aan de Kempkebosweg.
Gevaarlijke verkeerssituaties dienen ten alle tijden voorkomen te worden.
8. De exacte inrichting van het perceel is de verantwoordelijkheid van de eigenaar. De eigenaar houdt rekening met de landschapshistorie en staat garant voor kennisdeling hierover.
9. Dit is een verkeerde aanname: een eeuw geleden was de hoefijzervorm van Wessinghuizen niet gelijk aan de huidige situatie. In de ruilverkavelingsperiode is een groot deel van de beplanting in Wessinghuizen op de schop gegaan. Waar de hoefijzervorm nu afgekapt wordt langs de laatste boerderij van het gehucht, liep deze 100 jaar geleden in een ronde vorm door. Deze historische singel wordt juist hersteld.

---

³ Juridisch Loket

10. De betreffende locatie is inderdaad onderdeel geweest van de Boermarke van Wessinghuizen. Langs de wegen van de Boermarke groeide struweel. Voordat deze grond tot de Boermarke van Wessinghuizen behoorde, was óók op deze locatie een uitgestrekt bos aanwezig. Een hoogopgaand, droog loofbos met eik, beuk en haagbeuk.⁴ Daarmee maakt deze locatie historisch gezien geen onderdeel uit van de waarde 'open landschap'.

11. *Geschiedvervalsing is het opzettelijk anders beschrijven van het verloop van historische gebeurtenissen dan hoe die in de werkelijkheid zijn gebeurd.* Dat is hier niet aan de orde. De naam Wessingboerbos is een historische naam die als inspiratie gebruikt wordt door de eigenaar. Wessingboerbos was geen geregistreerde of beschermde naam, waardoor het de eigenaar vrij staat om deze naamgeving toe te passen.

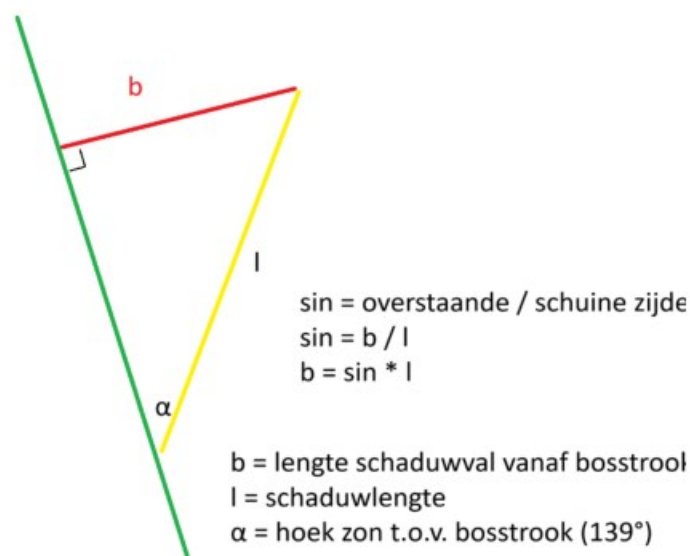
⁴ Abbes et al. (2021) *Landschapsbiografie van Westerwolde*, P. 128.

Waarden berekend a.d.h.v. de zonnecalculator van www.suncalc.org
 bij een bosstrook van 8m hoog

	schaduwlengte in m (l)					zonsondergang
	12:00	14:00	16:00	18:00	20:00	
21-jun	5,50	4,62	6,83	12,56	30,29	22:04
21-jul	6,17	5,17	7,31	13,37	34,42	21:47
21-aug	8,02	7,01	9,57	18,12	76,10	20:52
21-sep	11,51	10,56	14,69	34,27		19:42
21-okt	17,76	16,70	25,59	165,71		18:34
21-nov	26,18	32,61	157,58			16:42
21-dec	33,83	40,75	339,38			16:30

	hoek schaduw in °				
	12:00	14:00	16:00	18:00	20:00
21-jun	140	192	237	266	289
21-jul	140	189	233	263	286
21-aug	146	189	229	258	282
21-sep	154	191	225	253	
21-okt	159	192	222	248	
21-nov	175	205	231		
21-dec	173	201	227		

	hoek schaduw t.o.v. bosstrook van 139° (α)				
	12:00	14:00	16:00	18:00	20:00
21-jun	1	53	98	127	150
21-jul	1	50	94	124	147
21-aug	7	50	90	119	143
21-sep	15	52	86	114	
21-okt	20	53	83	109	
21-nov	36	66	92		
21-dec	34	62	88		

	lengte schaduwval in m vanaf bosstrook (b)				
	12:00	14:00	16:00	18:00	20:00
21-jun	0,10	3,69	6,76	10,03	15,15
21-jul	0,11	3,96	7,29	11,08	18,75
21-aug	0,98	5,37	9,57	15,85	45,80
21-sep	2,98	8,32	14,65	31,31	
21-okt	6,07	13,34	25,40	156,68	
21-nov	15,39	29,79	157,48		
21-dec	18,92	35,98	339,17		

	lengte schaduwval in m na sloot (10m + 4m sloot)					zonsondergang
	12:00	14:00	16:00	18:00	20:00	
21-jun	-13,90	-10,31	-7,24	-3,97	1,15	22:04
21-jul	-13,89	-10,04	-6,71	-2,92	4,75	21:47
21-aug	-13,02	-8,63	-4,43	1,85	31,80	20:52
21-sep	-11,02	-5,68	0,65	17,31		19:42
21-okt	-7,93	-0,66	11,40	142,68		18:34
21-nov	1,39	15,79	143,48			16:42
21-dec	4,92	21,98	325,17			16:30

Begin schaduwwerking in aantal uren vóór zonsondergang

	uren	zonsondergang
juni	2,5	22:04
juli	3	21:47
aug	3	20:52

sept	4	19:42
okt	4,5	18:34
nov	5,5	16:42
dec	5,5	16:30
jan	5,5	17:08
feb	4	18:04
mrt	3	18:54
apr	3	20:47
mei	2,5	21:36

Conclusie:

In de zomermaanden begint de schaduwwerking van de bosstrook van het WBB pas een aantal uren vóór zonsondergang. Later in het najaar loopt dit op omdat de zon lager komt te staan.

Rond de zonnewende (21 sept en 21 mrt) heeft het perceel BB pas twee uur voor zonsondergang een slagschaduw van 20 meter die het perceel over komt.